

El PSC i les polítiques energètiques

JORDI TERRADES, Secretari nacional de medi ambient del PSC

EL PUNT, 6 de novembre de 2008

Les polítiques energètiques estan i estaran cada dia més en el centre dels debats polítics i econòmics. Progrés econòmic i social sempre ha estat considerat quelcom que hi anava associat; tanmateix les crisis ambientals i energètiques dels darrers temps han qüestionat el creixement material il·limitat. Avui poca gent posa en dubte l'amenaça que suposa el canvi climàtic per al futur de la humanitat i de regressió per al medi ambient a escala global. Com deia, des de la revolució industrial, el progrés s'ha entès, sobretot, com a creixement quantitatiu. Actualment, la ràpida evolució del canvi climàtic, l'increment exponencial de l'ús dels recursos naturals, la sobrecàrrega dels ecosistemes i el creixement de la població mundial ens obliguen a buscar una nova orientació adequada al futur. Cal avançar cap a un nou equilibri ambiental i energètic que corregeixi els desajustos generats per un model econòmic ineficient que ha malgastat energia i recursos. Per recórrer aquest camí calen polítiques globals, sense obviar, però, les responsabilitats locals. És necessari un creixement qualitatiu amb menys consum de recursos. Aquest creixement implica una política econòmica competitiva que generi augments de productivitat que alhora permetin posar fi al malbaratament dels recursos naturals, sense descartar establir estratègies que incloguin la recuperació i reutilització de productes i residus.

La garantia i la qualitat del subministrament energètic constitueixen avui dia un dret de la ciutadania, i resulta un element imprescindible del nostre benestar. Es tracta d'un bé de primera necessitat. Ara bé,

Catalunya no pot hipotecar el seu futur amb un model energètic que malbarati els recursos i resulti nociu per al medi ambient. És especialment important destinar recursos i esforços al canvi de model energètic, amb actuacions intel·ligents i coherents per tal de garantir la nostra competitivitat que combini el seny i propostes realistes i sostenibles mediambientalment.

Noves infraestructures Tot això tenint en compte que el creixement econòmic i del benestar requereix un subministrament energètic suficient, i Catalunya, avui, necessita produir –o importar– més energia per mantenir els seus nivells de desenvolupament econòmic i benestar social. És necessari garantir el subministrament elèctric de qualitat amb xarxes de transport i distribució ben dimensionades i dotades de les interconnexions necessàries, reduir el consum mitjançant programes d'estalvi i eficiència i canviar l'estructura de producció d'energia, fomentant les fonts d'energia netes. L'energia elèctrica caldrà produir-la, cada cop més, a partir de fonts de caràcter renovable, com ara l'eòlica, la solar fotovoltaica o la termosolar, que potser tindran també un cert impacte paisatgístic, però que és necessari posar en marxa. Catalunya no es pot permetre mantenir aturada la creació de noves centrals de generació d'energia, perquè avui ja és a la cua d'Espanya en la producció d'energia a partir de fonts renovables.

Ara com ara, però, la realitat ens mostra que l'estructura de la producció bruta d'electricitat a Catalunya, aproximadament un 52 per cent, prové de la generada a les centrals nuclears; aquesta és una dada a tenir en compte i que no podem menystenir, sobretot quan obrim debats que en alguns sectors els porten a demanar el tancament immediat de les tres centrals nuclears ubicades al nostre país. El debat i les solucions són

sens dubte complexes, però el que és segur, i a més si volem complir el pla de l'energia de Catalunya, és que no el solucionarem oposant-nos a la ubicació i construcció de noves infraestructures de generació i/o transport d'energia elèctrica. Des del meu punt de vista, en aquest procés, que ha de combinar el canvi cap a un model energètic sostenible i menys dependent i alhora garantir el subministrament d'energia de qualitat que permeti mantenir el nostre nivell de benestar, serà necessari extreure al màxim tots els mecanismes de seguretat, control i transparència informativa sobre la generació d'energia i sobre el tractament i emmagatzematge dels residus provinents de les centrals nuclears mentre duri la seva vida útil.

Finalment el camí cap a un nou model energètic fa imprescindible obrir un debat real sobre l'energia i el concepte de sostenibilitat, sense que les posicions més dogmàtiques de l'ecologisme, ni la cultura fàcil del no, l'enterboleixin. Les polítiques de país són tant importants per al creixement econòmic i el benestar dels ciutadans que han de ser fetes des del rigor i el pragmatisme. Això vol dir, en el terreny de l'energia, que, ara com ara, hem de tenir en compte totes les tecnologies. També comporta, implícitament, un canvi en la manera d'entendre fenòmens socials relacionats, com ara la mobilitat, l'urbanisme, el consum i el treball, apostant definitivament per un urbanisme compacte i un ús intensiu del transport públic col·lectiu.